

Αριθμός 83/2023

**Η Επιτροπή του άρθρου 28 παρ. 4 του Ν. 2190/1994 (Α' 28)
(συγκροτηθείσα με την υπ' αριθμ. 428/25.4.2023 πράξη
της Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας)**

Αποτελούμενη από τη Σύμβουλο της Επικρατείας Μαρίνα Παπαδοπούλου, ως Πρόεδρο και τους Παρέδρους Ουρανία Νικολαράκου και Δημήτριο Βανδώρο, ως μέλη.

Συνήλθε στο κατάστημα του Συμβουλίου της Επικρατείας, την Πέμπτη 1 Ιουνίου 2023, προκειμένου να γνωμοδοτήσει επί του Φ.122.1/60996/Ζ2/1.6.2023 εγγράφου του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Αφού άκουσε τον εισηγητή, Πάρεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας Δημήτριο Βανδώρο.

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ á τ ο ν ν ó μ ο

1. Επειδή, στις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου 28 του ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 προστέθηκε με την παράγραφο 17 του άρθρου 20 του ν. 2738/1999 (Α' 180), ορίζονται τα εξής: «1. Κατά το διάστημα από την προκήρυξη βουλευτικών εκλογών έως την ορκωμοσία της Κυβέρνησης που προκύπτει κατά το άρθρο 37 του Συντάγματος, απαγορεύεται η έκδοση πράξεων που αφορούν το διορισμό ή πρόσληψη και οποιαδήποτε μεταβολή αναφερόμενη στην υπηρεσιακή κατάσταση κάθε κατηγορίας προσωπικού των υπηρεσιών και νομικών προσώπων του άρθρου 14 παρ. 1 του παρόντος [πλέον του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 4765/2021 (Α' 6), μετά την κατάργηση του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994 με το άρθρο 61 παρ. 1 περ. α' του πιο πάνω νόμου], εκτός από τις πράξεις πειθαρχικής διαδικασίας, διαθεσιμότητας και αργίας, καθώς και τις πράξεις που εκδίδονται σε συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση. 2. Διαδικασίες

σχετικές με τις κατά την προηγούμενη παράγραφο απαγορευόμενες μεταβολές, οι οποίες είχαν ήδη κινηθεί κατά την προκήρυξη των εκλογών, διακόπτονται. 3. Κατ' εξαίρεση από τις προηγούμενες παραγράφους επιτρέπεται η πρόσληψη προσωπικού προκειμένου να αντιμετωπισθούν έκτακτες ανάγκες που δημιουργούνται από σεισμούς, πλημμύρες και πυρκαγιές μεγάλης έκτασης. 4. Επίσης, επιτρέπονται υπηρεσιακές μεταβολές σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, προκειμένου να αντιμετωπιστούν ιδιαίτερες επείγουσες και σοβαρές ανάγκες της υπηρεσίας. Για κάθε μεταβολή της παρούσας παραγράφου απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη γνώμη τριμελούς επιτροπής που αποτελείται από τον αρχαιότερο Σύμβουλο της Επικρατείας και τους δύο αρχαιότερους παρέδρους του ίδιου δικαστηρίου .... Στην έννοια των κατά το πρώτο εδάφιο υπηρεσιακών μεταβολών περιλαμβάνεται και η πρόσληψη προσωπικού κατά το άρθρο 21 [πλέον άρθρα 37-42 του ν. 4765/2021, μετά την κατάργηση του άρθρου 21 του ν. 2190/1994 με το άρθρο 61 παρ. 1 περ. α' του πιο πάνω νόμου], για την αντιμετώπιση ιδιαίτερας επειγουσών και σοβαρών αναγκών της υπηρεσίας κατά το εδάφιο πρώτο της παρούσας παραγράφου». Εξάλλου, εξαιρέσεις από τους περιορισμούς των παραγράφων 1 και 2 εισάγονται στο άρθρο 28 στις διατάξεις των παραγράφων 1, 3, 5 (όπως, μετά την τροποποίησή της με το άρθρο 82 παρ. 2 του ν. 4604/2019 (Α' 50), διαμορφώθηκε τελικά με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 5043/2023, Α' 91) και 21 (όπως είχε προστεθεί με το άρθρο 58 του ν. 5001/2022 (Α' 227) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 27 παρ. 2 του ν. 5043/2023), καθώς και σε διατάξεις άλλων νομοθετημάτων, όπως στα άρθρα 91 του ν. 4583/2018 (Α' 212) και 82 παρ. 3 του ν. 4604/2019, στο άρθρο τέταρτο του ν. 4616/2019 (Α' 86) και στο άρθρο 27 παρ. 3 του ν. 5043/2023.

2. Επειδή, όπως συνάγεται από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες ενόψει του σκοπού τους, στο πεδίο εφαρμογής τους δεν εμπίπτει η δικαστική εξουσία, αλλά μόνον η εκτελεστική. Τούτο, διότι η Δικαιοσύνη βρίσκεται εκτός των πολιτικών ανταγωνισμών και των κινδύνων που συνεπάγεται η διενέργεια των διαδικασιών και η έκδοση

πράξεων που αναφέρονται στις διατάξεις αυτές κατά τις προεκλογικές περιόδους. Πέραν τούτου, οι δικαστικοί λειτουργοί περιβάλλονται με συνταγματικά και νομοθετικά κατοχυρωμένα εχέγγυα προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας προεχόντως έναντι της εκτελεστικής εξουσίας (βλ. άρθρα 87-91 του Συντάγματος, καθώς και τον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Δικαστικών Λειτουργιών - ν. 4938/2022, Α' 109). Περαιτέρω, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων δεν εμπíπτουν:

I. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα οποία αφενός απολαύουν πλήρους αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 5 εδ. α' Συντάγματος, αφετέρου βρίσκονται εκτός των πολιτικών ανταγωνισμών, όπως εκδηλώνονται με τις βουλευτικές και τις αυτοδιοικητικές εκλογές. II. Οι Ένοπλες Δυνάμεις, διότι είναι επιφορτισμένες με τη διασφάλιση της εθνικής ανεξαρτησίας και κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Χώρας (βλ. άρθρο 1 του ν. 2292/1995, Α' 35), απαιτείται δε προς τούτο να ενισχύονται, να εκπαιδεύονται και να ανασυντάσσονται διαρκώς, ενόψει των μεταβαλλόμενων συνθηκών. Εξάλλου, από τις παρατεθείσες διατάξεις προκύπτει ότι κατά το διάστημα από την προκήρυξη βουλευτικών εκλογών έως την ορκωμοσία της Κυβέρνησης που προκύπτει κατά το άρθρο 37 του Συντάγματος, αν δεν συντρέχουν οι προβλεπόμενες στον νόμο εξαιρέσεις, οι υπηρεσιακές μεταβολές του προσωπικού κάθε κατηγορίας των υπηρεσιών και νομικών προσώπων του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 4765/2021, καθώς και η πρόσληψη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου κατά τα άρθρα 37-42 του ίδιου νόμου, επιτρέπονται σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, προκειμένου να αντιμετωπισθούν ιδιαιτέρως επείγουσες και σοβαρές ανάγκες της υπηρεσίας, ύστερα από σύμφωνη γνώμη Επιτροπής του Συμβουλίου της Επικρατείας, που συγκροτείται κατά το άρθρο 28 παρ. 4 του ν. 2190/1994. Η Επιτροπή γνωμοδοτεί για τη διενέργεια υπηρεσιακών μεταβολών του προσωπικού των φορέων του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 4765/2021, ή την πρόσληψη προσωπικού κατά τα άρθρα 37-42 του ίδιου νόμου, αφού εξετάσει, με βάση τα εκτιθέμενα στο αίτημα και τα στοιχεία που το συνοδεύουν, αν πρόκειται για όλως εξαιρετικές περιπτώσεις και απαιτείται

η αντιμετώπιση ιδιαίτερως επείγουσών και σοβαρών αναγκών της υπηρεσίας. Η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την εξαίρεση από τις απαγορεύσεις του άρθρου 28 παρ. 1 και 2 του ν. 2190/1994 και δεν υποκαθιστά πράξεις ή αποφάσεις η έκδοση των οποίων απαιτείται κατά τον νόμο για τη διενέργεια της υπηρεσιακής μεταβολής ή της πρόσληψης ή για τη συνέχιση της σχετικής διαδικασίας ούτε δε η γνώμη της Επιτροπής έχει ως συνέπεια να αίρονται απαγορεύσεις που προβλέπονται στο Σύνταγμα και τον νόμο, όπως στις διατάξεις των άρθρων 103 παρ. 8 του Συντάγματος, 38 παρ. 1 του ν. 4765/2021, 101 του π.δ. 80/2022 (Α' 222) κ.ά. (βλ. Γνωμ. Επιτροπής 69-88, 90-118/2019).

3. Επειδή, με το Φ.122.1/60996/Z2/1.6.2023 έγγραφο του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων ζητείται η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής για την εξαίρεση από την αναστολή του άρθρου 28 του ν. 2190/1994: «Α. Των διαδικασιών εκλογής, διορισμού, εξέλιξης, μονιμοποίησης, μετακίνησης μελών ΔΕΠ και Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ) των προπαρασκευαστικών αυτών διαδικασιών (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: κατανομή θέσεων, έγκριση και έκδοση προκηρύξεων, ορισμός και συγκρότηση εκλεκτορικών σωμάτων, διαδικασία ελέγχου νομιμότητας κ.λπ.). Β. Της πρόσληψης και των σχετικών με αυτήν προπαρασκευαστικών διαδικασιών (έκδοση Εγκριτικής Απόφασης της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της ΠΥΣ 33/2006, της υπουργικής απόφασης του άρθρου 35 παρ. 1 του ν. 5027/2023 κ.λπ.) των εντεταλμένων διδασκόντων του άρθρου 173 του ν. 4957/2022 (Α' 141) καθώς και των εντεταλμένων διδασκόντων στην ΑΣΠΑΙΤΕ σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 39 του ν. 4186/2013. Γ. Την κατάρτιση και ανανέωση των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου συμπεριλαμβανομένων όλων των προπαρασκευαστικών διαδικασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, στο πλαίσιο πάσης φύσεως έργων / προγραμμάτων που διαχειρίζονται και υλοποιούν οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ)».

4. Επειδή, σύμφωνα με τα εκτεθέντα στη δεύτερη σκέψη, τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα οποία αφενός απολαύουν πλήρους αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 5 εδ. α΄ Συντάγματος, αφετέρου βρίσκονται εκτός των πολιτικών ανταγωνισμών, όπως εκδηλώνονται με τις βουλευτικές και τις αυτοδιοικητικές εκλογές, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 28 του ν. 2190/1994 (βλ. και Γνωμ. Επιτροπής 23, 26, 28-40, 42-44, 46-54, 57-60, 64, 66-73/2023). Επομένως, δύνανται να ενεργούν οποιαδήποτε πράξη από αυτές που αναφέρονται στην ανωτέρω διάταξη και κατά το χρονικό διάστημα από την προκήρυξη βουλευτικών εκλογών έως την ορκωμοσία της Κυβέρνησης που προκύπτει κατά το άρθρο 37 του Συντάγματος χωρίς να απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη γνωμοδότηση της Επιτροπής. Συνεπώς, εν προκειμένω, δεν απαιτείται η σύμφωνη γνωμοδότηση της Επιτροπής για τη διενέργεια των πράξεων που αναφέρονται στο Φ.122.1/60996/Ζ2/1.6.2023 έγγραφο του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, διότι αυτές δύνανται να διενεργηθούν και χωρίς αυτή. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή πρέπει να απέσχει από τη διατύπωση γνωμοδότησης επί των περιλαμβανομένων στο έγγραφο του Υπουργού αιτημάτων.

Διά ταύτα

Απέχει από τη διατύπωση γνωμοδότησης επί των αιτημάτων που διατυπώνονται στο Φ.122.1/60996/Ζ2/1.6.2023 έγγραφο του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα την 1η Ιουνίου 2023.

Η Πρόεδρος

Μαρίνα Παπαδοπούλου
Σύμβουλος της Επικρατείας

Δεωρήθηκα
1.6.2023
Δ. Βασιλάκης

